

Reglementari privind ucenicia la locul de munca

Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie, se organizează la inițiativa angajatorilor, de către furnizori de formare profesională autorizați în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000.

Ucenicia la locul de muncă se adresează:

a) persoanelor interesate, cu vârsta de peste 16 ani, care doresc să se concentreze pe învățare pornind de la situațiile profesionale reale, concrete, cerute de practicarea unei ocupații direct la locul de muncă;

b) angajatorilor care doresc să organizeze activități de ucenicie la locul de muncă potrivit domeniilor de activitate, pentru locurile de muncă declarate vacante.

Angajatorul care încheie un contract de ucenicie, în condițiile prezentei legi, beneficiază, la cerere, pe întreaga perioadă de derulare a contractului de ucenicie, de o sumă în cuantum de 1.125 lei/lună, acordată din bugetul asigurărilor de șomaj în limita fondurilor alocate cu această destinație.

-Agenția pentru ocuparea forței de muncă județene, are obligația de a comunica separat pe site-ul instituției locurile de muncă vacante pentru ucenicie și numărul persoanelor care au solicitat un program de ucenicie.

-Angajatorii care doresc să organizeze activități de ucenicie au îndatorirea să comunice agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene, în a căror rază își au sediul, respectiv domiciliul, locurile de muncă vacante care pot fi ocupate prin încheierea de contracte de ucenicie.

Comunicarea se face prin completarea de către angajator a formularului prevăzut în anexa nr. 1 la Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 174/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu următoarele mențiuni:

a) la rubrica "Denumirea ocupației" se adaugă și sintagma "CU" care provine de la prescurtarea "contract de ucenicie";

b) codul COR (6 caractere) specific ocupației pentru care se încheie contractul de ucenicie;

c) la rubrica durata încadrării în muncă se va completa durata contractului de ucenicie în funcție de nivelul de calificare prevăzut la art. 9 din Legea nr. 279 din 2005 (*republicată*) privind ucenicia la locul de muncă.

Formularul menționat mai sus, se comunică în termenul și în condițiile prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și normele de punere în aplicare a acesteia.

Contractul de ucenicie

Contractul de ucenicie este un contract individual de muncă de tip particular, încheiat pe durată determinată, în temeiul căruia o persoană fizică, denumită ucenic, se obligă să se pregătească profesional și să muncească pentru și sub autoritatea unei persoane juridice sau fizice denumite angajator, care se obligă să îi asigure plata salariului și toate condițiile necesare formării profesionale.

Încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului de ucenicie se fac în condițiile respectării reglementărilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la ucenicie și la contractul individual de muncă. Contractul de ucenicie se încheie obligatoriu în formă scrisă, în limba română, și se înregistrează în termen de 20 de zile la inspectoratul teritorial de muncă județean. Anterior începerii activității, contractul de ucenicie se înregistrează și în registrul general de evidență a salariaților, care se transmite inspectoratului teritorial de muncă.

Pe lângă elementele obligatorii ale contractului individual de muncă, contractul de ucenicie cuprinde și următoarele clauze referitoare la:

- a) denumirea calificării pe care urmează să o dobândească ucenicul;
- b) denumirea furnizorului de formare care desfășoară programul de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă;
- c) numele coordonatorului de ucenicie și calificarea acestuia;
- d) locul/locurile în care se desfășoară activitatea de formare profesională;
- e) durata necesară pregătirii teoretice și practice prin ucenicie la locul de muncă;
- f) obligațiile suplimentare ale angajatorului;
- g) obligațiile ucenicului;
- h) alte clauze, potrivit legii.

Obligațiile suplimentare ale angajatorului sunt:

- a) să asigure ucenicului toate drepturile pe care i le conferă un contract de muncă încheiat pe durată determinată proporțional cu timpul lucrat;
- b) să asigure ucenicului pregătirea practică necesară calificării în care ucenicul se formează profesional;
- c) să asigure ucenicului accesul la pregătirea teoretică și practică corespunzătoare programului de formare profesională, finalizat cu certificat de calificare profesională a adulților, în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- d) să asigure finanțarea programului de formare profesională a ucenicului, dacă acest program nu este finanțat din alte surse.

-Angajatorul care nu este autorizat ca furnizor de formare profesională, încheie un contract de prestări de servicii de formare profesională cu un furnizor autorizat de formare profesională.

Metodologia de autorizare ca si furnizor de formare profesionala poate fi gasita accesand site-ul www.cluj.mmanpis.ro, sectiunea Formare profesionala.

Contractul de prestări de servicii de formare profesională se încheie pe aceeași perioadă ca și contractul de ucenicie.

Durata minimă a programului de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă, exprimată în ore de pregătire, pentru pregătirea teoretică și practică, pe niveluri de calificare:

- a) 360 de ore pentru nivelul 2 de calificare;
- b) 720 de ore pentru nivelul 3 de calificare;
- c) 1.080 de ore pentru nivelul 4 de calificare.

Durata contractului de ucenicie se stabilește în funcție de nivelul de calificare pentru care urmează să se pregătească ucenicul, fără a putea fi mai mică de:

a) 12 luni, în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 2;

b) 24 de luni, în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 3;

c) 36 de luni, în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 4.

Documentele necesare pentru încheierea contractului de ucenicie sunt:

- a) actul de identitate al ucenicului, în original și în copie;
- b) certificatul de naștere, în original și în copie;
- c) copii legalizate ale actelor de studii care atestă îndeplinirea condițiilor de acces la formare profesională prin ucenicie pe nivelurile de calificare prevăzute de legislația în vigoare;
- d) certificat medical care atestă faptul că cel în cauză este apt pentru prestarea muncii în care se organizează ucenicia;
- e) dispoziția de repartizare eliberată de agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă
- f) în copie, contractul de formare profesională prevăzut la art. 16 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Actele în original se înapoiază titularului.

-Angajatorul desemnează un coordonator de ucenicie, care trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) este calificat pentru practicarea ocupației sau, după caz, a activității pentru care se organizează programul de ucenicie;
- b) practică ocupația pentru care se organizează programul de ucenicie;
- c) are o experiență de muncă în ultimii 5 ani din care cel puțin 2 ani în ocupația sau, după caz, în activitatea pentru care se organizează ucenicia;
- d) nu are cazier judiciar;
- e) este apt din punct de vedere fizic și psihic.

Îndeplinirea condițiilor de mai sus, se demonstrează prin acte care atestă pregătirea de specialitate dobândită prin discipline/module/cursuri/stagii de pregătire pentru competențele vizate prin programul de ucenicie, se atestă prin curriculum vitae al persoanelor respective, adeverințe eliberate de angajator sau, după caz, alte documente specifice din care rezultă experiența profesională pentru domeniul ocupațional vizat prin programul de ucenicie. Salariații angajatorului pot asigura formarea profesională a ucenicului/ucenicilor numai dacă aceștia au calitatea de formatori în condițiile legislației privind formarea profesională a adulților.

- Ucenicul poate fi supus unei perioade de probă care nu va depăși 30 de zile lucrătoare și face parte integrantă din durata pentru care se încheie contractul de ucenicie.

Angajatorul încheie cu agenția pentru ocuparea forței de muncă județeană, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data expirării perioadei de probă cuprinse în contractul de ucenicie, o convenție conform modelului prevăzut în anexa nr. 5.

În situația în care convenția nu se încheie în termenul prevăzut, angajatorul nu mai beneficiază de sumele alocate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pentru acel contract de ucenicie.

În vederea încheierii convenției cu Agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă, angajatorii depun următoarele documente:

- a) actul de identitate al ucenicului, în copie.
- b) contractul de ucenicie, înregistrat la inspectoratul teritorial de muncă, în copie.

Convenția se încheie pentru fiecare contract de ucenicie pentru care angajatorul solicită sumele prevăzute la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 279 din 2005 (*republicată*) privind ucenicia la locul de muncă.

Sumele prevăzute la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 279 din 2005 (*republicată*) privind ucenicia la locul de muncă se acordă de la data expirării perioadei de probă cuprinse în contractul de ucenicie, lunar.

- Pentru a beneficia de finanțare, la încheierea convenției, angajatorul declară pe propria răspundere că anterior încheierii contractului de ucenicie nu a avut cu persoana în cauză încheiate alte contracte de ucenicie, pentru aceeași calificare

Suma lunară se acordă angajatorilor proporțional cu timpul efectiv lucrat de ucenic, precum și pentru perioada concediului anual de odihnă al ucenicului.

Verificarea și acordarea sumei cuvenite lunar conform art. 16 alin. (2) din lege se efectuează în baza declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, depuse de angajatori potrivit prevederilor din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și a următoarelor documente care se depun la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene:

- a) un tabel nominal întocmit conform modelului prevăzut în anexa nr. 6;
- b) fișa de evidență zilnică a salariaților și statul de plată pentru luna respectivă, în copie certificată de angajator;
- c) raportul de monitorizare prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. d) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 279 din 2005 (*republicată*) privind ucenicia la locul de muncă.

Pentru luna pentru care angajatorii nu depun documentele de sus menționate, până la expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, aferente lunii respective sau le completează altfel decât potrivit prevederilor legale ori cu date eronate, suma cuvenită lunar conform art. 16 alin. (2) din lege nu se acordă.

Ucenicul

- Pentru a beneficia de un program de ucenicie, persoana aflată în căutarea unui loc de muncă depune la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința o cerere în acest sens. Modelul cererii este prevăzut în anexa nr. 4.
- La programele de formare profesională prin ucenicie sunt admise numai persoanele apte de muncă și care au beneficiat de informare și consiliere privind cariera.
- Pentru a încheia un contract de ucenicie, persoana aflată în căutarea unui loc de muncă primește de la agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă, dispoziția de repartizare.

Anexele nr. 1-7 fac parte integrantă din Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă.